

Phân tích khổ 3 bài Đất nước (Nguyễn Đình Thi)

Tham khảo, tuyển chọn những bài văn mẫu hay Phân tích khổ thơ thứ 3 bài thơ Đất nước của Nguyễn Đình Thi.

Đề bài: Bình giảng đoạn thơ sau trong bài "Đất nước" của Nguyễn Đình Thi: "*Mùa thu nay khác rồi... vọng nói về*".

Bài làm:

Dàn ý chi tiết:

I. Mở bài

– Đây là một bài thơ hay của Nguyễn Đình Thi và của thơ ca kháng chiến chống thực dân Pháp.

– Đoạn thơ mở đầu bài thơ *Đất nước* đánh giá là hay nhất bài thơ vì biểu lộ cảm xúc trực tiếp về một mùa thu mới đang tới trên quê hương.

II. Thân bài

– Đoạn thơ nguyên là những mảng của hai bài thơ khác nhau nối lại với sự điều chỉnh và sửa chữa chút ít.

– Mở đầu, nhà thơ gọi lại hình ảnh của một “mùa thu đã xa” với không khí “xao xác” và hình ảnh “người ra đi” lặng lẽ. Nỗi xao xác băng khuâng là âm điệu chính của câu đầu này.

– Tiếp theo, tác giả bộc lộ niềm vui giao hòa giữa lòng người và vật khi chứng kiến “mùa thu nay” đầy âm điệu háo hức – mùa thu của đất trời giải phóng. Hai chữ “vui nghe” không chỉ diễn tả một trạng thái tình cảm nhất thời mà còn nói rõ cách nghe hay là một cách nhận thức mới của nhà thơ về cuộc đời.

– Từ niềm vui nói trên, đoạn thơ chuyển ý rất tự nhiên nhấn mạnh ý thức sở hữu của cái ta cộng đồng với non nước mình, mặt khác, bộc lộ cảm xúc tự hào và sung sướng của nhà thơ trước vẻ đẹp đắm say của Tổ quốc.

– Phần cuối của đoạn thơ dẫn người đọc vào mạch suy tư về truyền thống anh hùng của đất nước, ở đây xuất hiện một định nghĩa rất thơ và cũng rất Nguyễn Đình Thi về Tổ quốc Việt Nam.

III. Kết bài

Trong bài thơ, cảm hứng thời đại đã hòa quyện với cảm hứng lịch sử trong một niềm xúc động thơ đẹp đẽ

Phân tích khổ 3 bài Đất nước (Nguyễn Đình Thi)

Bài phân tích khổ thơ thứ 3 bài Đất Nước tuyển chọn hay nhất

Nguyễn Đình Thi là một nghệ sĩ đích thực tài hoa và sáng tạo. Trên các lĩnh vực văn xuôi, thơ, nhạc, kịch bản văn học, lí luận phê bình, ... ông đều có thành tựu đáng tự hào. Thơ Nguyễn Đình Thi có bản sắc riêng, có những tìm tòi về hình ảnh và ngôn ngữ. Thơ ông giàu cảm xúc khi viết về đất nước trong chiến tranh.

Bài thơ "Đất nước" trích trong tập thơ "Người chiến sĩ", nó được thai nghén và hình thành trong một thời gian khá dài từ năm 1948 - 1955. Từ thực tiễn lịch sử và sự sống còn của dân tộc, nhà thơ suy ngẫm về đất nước.

Đây là một trong những bài thơ hay nhất viết về cảm hứng quê hương đất nước của nền thơ ca Việt Nam hiện đại.

Biểu lộ niềm vui phơi phới của người chiến sĩ cầm súng đánh giặc bảo vệ quê hương, thể hiện tình yêu và lòng tự hào về đất nước với cảnh sắc thiên nhiên tươi đẹp và truyền thống anh hùng của dân tộc, Nguyễn Đình Thi đã viết:

... "Mùa thu nay khác rồi

...

Những buổi ngày xưa vọng nói về".

Cảm hứng yêu nước, tự hào dâng lên dào dạt trong tâm hồn nhà thơ, trong tâm hồn những người chiến sĩ "đã đứng lên thành những anh hùng. Người chiến sĩ đã ra đi từ mùa thu ấy, khi "cả đô thành nghi ngút cháy sau lưng" (Chính Hữu), già từ phố cũ thân yêu, dần thân vào lửa máu.

Đối lập với "những ngày thu đã xa" đẹp mà buồn, là "Mùa thu nay khác rồi". Nhà thơ reo lên sung sướng tự hào, một niềm vui phơi phới dâng trào. Đứng giữa núi đồi chiến khu, say mê ngắm đất trời. Thiên nhiên bao la tươi đẹp như xôn xao niềm vui với con người. Bốn chữ "tôi đứng vui nghe" thể hiện một tư thế, một dáng đứng kiêu hãnh tuyệt vời. Con người chan hòa cùng cây cỏ và say đắm trong màu sắc quê hương. Ngọn gió mát lạnh mùa thu "quyện hương cốm mới" như hát cùng đất nước. Hình ảnh "rừng tre pháp phới" diễn tả thật hay sức sống mãnh liệt của đất trời quê hương:

"Mùa thu nay khác rồi

Tôi đứng vui nghe giữa núi đồi

Gió thổi rừng tre pháp phới..."

Phân tích khổ 3 bài Đất nước (Nguyễn Đình Thi)

Mùa thu lại về với đất nước và con người trong sắc màu tươi sáng: "Mùa thu thay áo mới – Trong biếc nói cười thiết tha". Bao trùm đất nước là cả một không gian bao la, một thiên nhiên đẹp hữu tình được nhân hóa, gắn bó hòa hợp với con người. Con người kháng chiến với khát vọng tự do, nên tầm nhìn cũng cao xa, mênh mông. Có lẽ vì thế nhà thơ đặc biệt chú ý đến bầu trời. Năm lần nhà thơ nói đến bầu trời, mỗi lần có một cách nói, cách cảm nhận đầy khám phá:

"Trời thu thay áo mới",

"Trời xanh đây là của chúng ta".

"Trời đây chim và đất đây hoa".

"Dây thép gai đâm nát trời chiều".

"Trán cháy rực nghĩ trời đất mới".

Cái khác của mùa thu nay được diễn tả qua vần điệu náo nức, xôn xao, được đặc tả qua hình ảnh sống động, tươi mát: "Gió thổi rừng tre phấp phới", được thể hiện ở ánh mắt, nụ cười: "Trong biếc nói cười thiết tha". "Biếc" ở trời xanh, "biếc" ở con mắt những chàng trai, cô gái đang say mê ngắm trời thu thời máu lửa.

Nguyên nhân của niềm vui ấy thật sâu xa, rộng lớn. Cách mạng thành công, nhân dân đã và đang đem tài năng và xương máu để giữ gìn và xây dựng đất nước. Đất nước là của nhân dân. Nguyễn Đình Thi như reo lên, hát lên niềm hạnh phúc tột cùng của những con người đang làm chủ đất nước:

"Trời xanh đây là của chúng ta,

Núi rừng đây là của chúng ta,

Những cánh đồng thơm mát,

Những ngả đường bát ngát,

Những dòng sông đỏ nặng phù sa".

Một lời nói khẳng định: "của chúng ta" vang lên đĩnh đạc, tự hào. Một dân tộc đã gan góc đứng lên đánh Pháp mới có tiếng nói hào hùng ấy. Tất cả những gì cao quý, thiêng liêng trên đất nước thân yêu này là "của chúng ta", của nhân dân chúng ta. Sau những đêm dài nô lệ, nhà nước độc lập, nhân dân ta mới có niềm vui tự hào mênh mông ấy. Khát vọng làm chủ đất nước với tất cả niềm tự hào mênh mông ấy. Khát vọng làm chủ đất nước với tất cả niềm tự hào là của bao thế hệ con người Việt Nam trong suốt bốn nghìn năm lịch sử: "Của ta, trời đất, đêm ngày – Núi kia đồi nọ sông này của ta" ("Hoan

Phân tích khổ 3 bài Đất nước (Nguyễn Đình Thi)

hồ chiến sĩ Điện Biên" - Tố Hữu). Với nghệ thuật diễn tả trùng điệp, với cách liệt kê, sử dụng điệp từ, điệp ngữ (của chúng ta,... đây là... những) tác giả đã tạo nên giọng thơ lôi cuốn, hấp dẫn mang âm điệu anh hùng ca.

Dáng hình đất nước trong thơ Nguyễn Đình Thi hiện lên sống động qua những vần thơ tráng lệ. Nhà thơ như đang ngược mắt chỉ tay về "trời xanh" và "núi rừng", ... mà reo lên sung sướng. Có tình yêu nào lớn hơn tình yêu đất nước? Đất nước bao la, hùng vĩ với trời cao, biển rộng sông dài, ... trở nên thân thiết, thiêng liêng. Đất nước với những cánh đồng quê mệnh mông thặng cánh cò bay, "thơm mát" hương lúa bốn mùa. Đất nước với những nẻo đường tự do, những dặm đường kháng chiến "bát ngát" đến mọi chân trời. Đất nước với những dòng sông – sông Hồng, sông Đà, sông Lô, sông Mã, Cửu Long Giang, ... "đỏ nặng phù sa", bồi đắp nên những cánh đồng màu mỡ, nuôi sống nhân dân ta tự bao đời nay. Các tính từ: "Xanh", "thơm mát", "bát ngát", "đỏ nặng", ... cực tả vẻ đẹp và sự bền vững đất nước, đồng thời cho thấy ngòi bút thơ tài hoa, điêu luyện của Nguyễn Đình Thi trong lựa chọn ngôn từ để hình tượng hóa vần thơ, tạo nên sắc điệu trữ tình đậm thắm.

"Đẹp vô cùng Tổ quốc ta ơi" (Tố Hữu). Cảm xúc dạt dào ấy về đất nước cứ ngâm nga mãi trong lòng chúng ta khi tiếp cận và cảm thụ những vần thơ của tác giả "Người chiến sĩ" nói về dáng hình đất nước.

So với lớp nhà thơ đương thời, Nguyễn Đình Thi là nhà thơ có cái nhìn mới mẻ, sâu sắc về đất nước. Cảm hứng lịch sử và truyền thống được kết hợp nhuần nhuyễn với cảm hứng thời đại. Có khí quật cường của tổ tiên từ nghìn xưa đem đến cho nhân dân ta trong thời đại Hồ Chí Minh một sức mạnh vô biên mà không một thế lực thù địch bạo tàn nào có thể khuất phục được:

"Nước chúng ta

Nước những người chưa bao giờ khuất

Đêm đêm rì rầm trong tiếng đất,

Những buổi ngày xưa vọng nói về".

Ba chữ "nước chúng ta" là sự khẳng định ý chí tự cường, niềm tự tôn dân tộc. Đất nước và dân tộc với lưỡi cày, thanh gươm và chiếc gộc tre "chưa bao giờ chịu khuất". "Những buổi ngày xưa" mà nhà thơ nhắc đến là những năm tháng đau thương và vinh quang của giống nòi. Quên sao được ngày Bà Trưng, Bà Triệu xuất quân, khi Lý Thường Kiệt viết "Nam quốc sơn hà" trên chiến tuyến sông Cầu – Như Nguyệt, khi Trần Quốc Tuấn bắt Ô Mã Nhi trên sông Bạch Đằng Giang, khi Liễu Thăng bị quân ta chém đầu tại Chi Lăng, khi Tôn Sĩ Nghị quăng cả ấn tín, triều phục chạy tháo thân qua biên giới, ... Nhân dân mãi tự hào về "những buổi ngày xưa" ấy:

Phân tích khổ 3 bài Đất nước (Nguyễn Đình Thi)

... " Khi Nguyễn Trãi làm thơ và đánh giặc

Nguyễn Du viết Kiều đất nước hào thành văn.

Khi Nguyễn Huệ cười voi vào Cửa Bắc,

Hung Đạo diệt quân Nguyên trên sóng Bạch Đằng".

Hai chữ "đêm đêm" nói lên tính liên tục dòng chảy lịch sử bốn nghìn năm của dân tộc. Từ láy "rì rầm" như một nốt nhạc trầm hùng vang xa trong bài ca Tổ quốc, nó gợi tả cái mạch ngầm của giang sơn, giống nòi, đó là truyền thống anh hùng bất khuất chốn xâm lăng. Biên độ câu thơ mở, khép tài tình, lúc rút ngắn lại 3 từ, lúc duỗi dài ra 8 từ, các câu lục ngôn, thất ngôn, đan chéo vào nhau, cài chặt vào nhau làm nên tính nhạc phong phú. Cảm xúc dào dạt, âm hưởng hào hùng, ngôn ngữ đẹp và tinh tế. Song song với chuỗi hình ảnh về dáng hình đất nước là sự phát triển của chuỗi liên tưởng về quá khứ hào hùng, về sức mạnh Việt Nam.

Đoạn thơ trên đây tiêu biểu cho vẻ đẹp và cốt cách thơ Nguyễn Đình Thi. Một hồn thơ tài hoa, bay bổng. Một tình yêu nước sâu nặng và thiết tha. Một đất nước đẹp tươi, hùng vĩ, giàu tiềm năng và tiềm lực, một dân tộc anh hùng được nhà thơ nói đến và ca ngợi. Chiều dài của lịch sử, tầm cao của dân tộc, thế đứng bất khuất của con người Việt Nam là những điều tốt đẹp nhất được thể hiện qua đoạn thơ này mà ta cảm nhận được một cách sâu sắc. " Đất nước", bài thơ làm rung động tâm hồn chúng ta ... , như "lắng hồn núi sông ngàn năm...".